

**BRIS**

# Barn och gängkriminalitet hänger ihop



# Barns röster

"En gång fick jag inte gå ut på morgonen för det var avspärrat."

"Det är alltid poliser ute här. Ibland hörs helikoptern, ambulanser."

"Jag får inte vara ute för det händer typ 10 000 saker. Folk gör onödiga grejer."

# Vilka rättigheter pratar vi om?

## **ARTIKEL 2:** **ALLA BARN HAR** **SAMMA RÄTTIG-** **HETER**

Alla barn är lika mycket värda och barnkonventionens rättigheter gäller lika för alla barn. Inget barn får utsättas för diskriminering.

## **ARTIKEL 6:** **BARNETS RÄTT TILL** **LIV, UTVECKLING** **OCH ÖVERLEVNAD**

Varje barn har rätt till liv. Alla barn har även rätt till goda uppväxtvillkor för att utvecklas på ett så bra sätt som möjligt.

## **ARTIKEL 12:** **BARNETS RÄTT** **ATT KOMMA** **TILL TALS**

Varje barn har rätt att uttrycka sin mening och höras i alla frågor som rör barnet. Hänsyn ska tas till barnets åsikter, utifrån barnets ålder och mognad.

## Vad säger forskningen?



**Torbjörn Forkby,**  
professor i socialt  
arbete vid Linné-  
universitetet.

Foto: Linnéuniversitetet

*”Att arbeta med dessa  
frågor kan inte ske  
avgränsat, och ansvaret  
tillfaller inte någon enskild  
aktör, utan handlar om ett  
samarbete mellan  
offentliga aktörer, civil-  
samhällets aktörer i form av  
föreningsliv och enskilda  
resurser, samt såklart med  
barnet och familjerna  
själva.”*



**Anna-Karin Ivert,**  
biträdande professor  
vid Institutionen för  
kriminologi på Malmö  
Universitet.

Foto: Malmö Universitet

*”Utan kunskap kan vi  
inte värdera och välja  
insatser som faktiskt har  
förutsättningar att  
förhindra negativ  
utveckling.”*



# Barns förslag

för att alla barn ska ha en bra och trygg uppväxt

## De grundläggande behoven

- Tillgång till bostad, mat och kläder
- Ekonomisk stabilitet i familjen
- Ekonomisk stöttning till ensamstående föräldrar
- Tillgång till god sjukvård

## En skola tillgänglig för alla barn

- Fler engagerade lärare
- Andra viktiga vuxna som exempelvis kuratorer och studievägledare
- Mindre klasser
- Blandning av barn i klasserna
- Bra skolmat
- Högre säkerhet i skolorna med exempelvis vakter
- En skola anpassad efter barns olika behov

## Närvarande föräldrar

- Föräldrar som tar hand om sina barn
- Föräldraskapsstöd till de föräldrar som behöver det
- Extra stöd till ensamstående föräldrar

## Uppmärksamma vuxna

- Andra än föräldrar som kan hjälpa barn
- En socialtjänst med fler kontor i närområdet
- Engagerade vuxna, exempelvis vid fritidsgårdarna
- Fler synliga poliser i närområdet
- Samtalsstöd för barn

## Vikten av vänner

- Vänner som man kan prata med
- Vänner som inte håller på med fel saker
- Vuxna som uppmärksammar om någon saknar vänner eller blir mobbad

## En meningsfull fritid

- Fler fritidsgårdar där det finns vuxna närvarande
- Fritidsgårdar med bättre öppettider
- Möjlighet att testa på olika sporter och aktiviteter
- Kommunens hjälp att hitta arbete

## Konsekvenser om man begår brott

- Att tidigt få lära sig vad som är rätt och fel
- Det kan behövas hårdare lagar för barn och vuxna som begår brott
- Hjälp till barn som begår brott, så att de inte gör om det

## Tips till politiker

- Politiker och beslutsfattare måste lyssna mer på barn
- En bra skola måste prioriteras på riktigt
- Politiker och beslutsfattare måste tänka på vad som blir bäst för barn



# Möten med beslutsfattare



# Politiska förslag framåt

- Fängelse för barn
- Sänkt straffmyndighetsålder
- Visitationszoner
- Ekonomiska påföljder för föräldrar



# Fängelse för barn

- Flytta över unga som begått brott från SiS till Kriminalvården
- Utredningen påbörjades under förra regeringen – lyfts i Tidöavtalet
- Maximala tiden för slutna ungdomsvård förlängs
- Forskning och evidens – hjälper inte barn att komma på rätt bana
- Går emot intentionen av Barnkonventionen
- Barn har en särställning i lagstiftning

# Sänkt straffmyndighetsålder

- Utredning ska se över att sänka straffmyndighetsålder
- Forskning och evidens – hjälper inte barn att komma på rätt bana
- Går emot intentionen av Barnkonventionen
- Barn har en särställning i lagstiftning
- Kritik från FN barnrättskommitté

# Visitationszoner

- Tidsbegränsade tillstånd som ger polisen utökade befogenheter
  - Kan även vara begränsade för vissa tider på dygnet
- Stora risker för diskriminering och ökad stigmatisering
- Barn lever redan med konsekvenserna
- Polisförbundet: "Visitationszoner kommer att öka misstron"

# Ekonomiska påföljder för föräldrar

- ” En utredning ska se över olika möjligheter att förstärka föräldraansvaret och möjliggöra tidiga insatser för barn som begår brott, är i riskzonen för att göra det eller lever i andra former av utsatthet.” - Tidöavtalet
- Ekonomiska och sociala konsekvenser
- Tilläggsdirektiv till pågående utredning – vräkning av föräldrar till barn som begått brott
- Barnrättsperspektiv saknas
- Riskerar att öka misstron mot socialtjänsten
- Forskning och evidens – hjälper inte barn att komma in på rätt bana

Ett perspektivskifte  
krävs för verklig  
förändring







# SE MIG – RÄTTEN TILL STÖD TIDIGT I LIVET

Digital konferens  
Måndag 24 april klockan 13.00–16.00



# BRIS

Tack för oss  
anna.werner@bris.se  
maja.dahl@bris.se